

Inventarisatie Plus Delft

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

G&G-Advies 2016-25

Inventarisatie Plus Delft

Inventarisatie vleermuizen in het kader van de Flora- en faunawet

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

G&G-advies 2016-25

Versie	Datum
Concept	3 november 2016
Eindrapport	16 november 2016

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Bovendijk 35-G

Hazenkoog 35-A

2295 RV Kwintsheul

1822 BS Alkmaar

www.vandergoesengroot.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding tot het onderzoek	5
1.2	Doel van het onderzoek.....	5
1.3	Ligging van het plangebied	6
2	Methode	7
3	Resultaten	9
3.1	Gewone dwergvleermuis.....	9
4	Conclusies	11
5	Literatuur	12
6	Bijlagen	13

1 Inleiding

1.1 Aanleiding tot het onderzoek

Er bestaan plannen een Plus supermarkt 'Martin Panis', aan de Foreestweg in Delft, uit te breiden. Een tekening van het bouwplan is bijgevoegd als bijlage bij dit onderzoek (Bijlage 1).

Uit vooronderzoek (HARTOG & DE BEER, 2016) is gebleken dat mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied aanwezig zijn.

Om dit nader te onderzoeken heeft PLUS Vastgoed BV opdracht gegeven aan ecologisch onderzoeks- en adviesbureau Van der Goes en Groot een inventarisatie uit te voeren naar het voorkomen van vleermuizen in het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd in de periode mei tot en met augustus 2016.

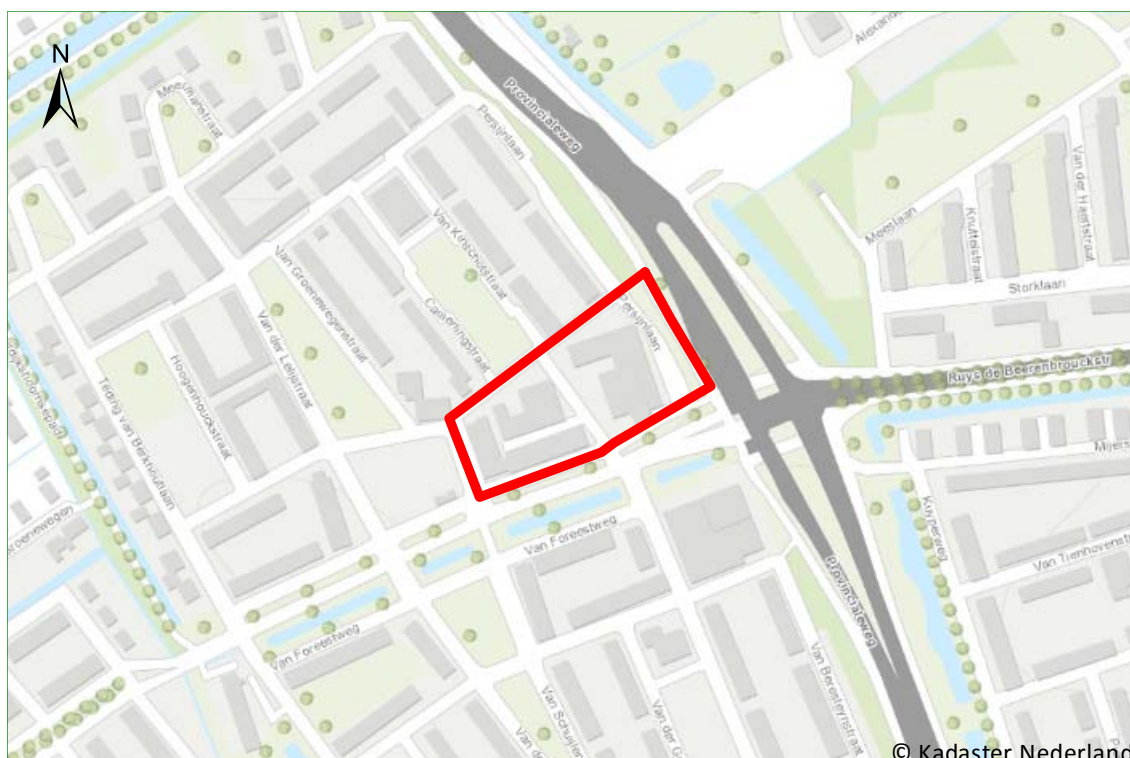
Dit rapport doet verslag van het onderzoek en leidt tot de conclusie dat geen verblijfplaatsen of ander functioneel en essentieel gebruik door vleermuizen in het door de plannen te beïnvloeden gebouw kunnen worden vastgesteld. Er hoeft derhalve voor het uitvoeren van werkzaamheden geen ontheffing voor de Flora- en faunawet te worden verkregen.

1.2 Doel van het onderzoek

Doel van het onderzoek is om inzicht te krijgen in het voorkomen en de verspreiding van vleermuizen binnen het plangebied en te

Figuur 1.

Ligging van plangebied Plus Delft, zie voor precieze omgrenzing en bouwplan ook Bijlage 1.

beoordelen wat de effecten van het bouwplan van PLUS hierop (kunnen) zijn.

1.3 Ligging van het plangebied

In Figuur 1 is de ligging van het plangebied aangegeven. Het plangebied is gelegen in dicht bebouwd stedelijk gebied van Delft. Aan de zuid- en oostkant van het plangebied ligt een smalle graszone met enkele bomen (Zwarte els en populier). Naast het plangebied ligt het Meespark. Op grotere afstand van het plangebied zijn het Wilhelminapark (zuidoost) en Hof van Delftpark (zuidwest) gelegen.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de methode beschreven volgens welke de verschillende soortgroepen zijn geïnventariseerd en welke factoren de onderzoeksresultaten kunnen hebben beïnvloed. In hoofdstuk 3 worden de resultaten besproken van het onderzoek. In hoofdstuk 4 worden de belangrijkste conclusies uit de resultaten genoemd. Tevens worden op grond van het geldende beschermingskader aanbevelingen gedaan hoe om te gaan met de gevonden resultaten. Na de conclusies volgt een lijst met geraadpleegde en relevante literatuur (Hoofdstuk 5).

Na de literatuurlijst volgen een drietal bijlages waarin onder meer het algemene kader wordt beschreven waarbinnen flora en fauna in Nederland zijn beschermd (Bijlage 3).

2 Methode

Het doel van het onderzoek is om de aanwezigheid en de verspreiding van vleermuizen in het plangebied in kaart te brengen. Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van de richtlijnen uit het protocol voor vleermuisinventarisaties, zoals dat is opgesteld door het Vleermuisvakberaad (VLEERMUISVAKBERAAD, 2013).

Voorafgaand aan het veldwerk is middels een quickscan (HARTOG & DE BEER, 2016) nagegaan welke vleermuissoorten redelijkerwijs of mogelijk te verwachten zijn binnen het onderzoeksgebied. Bekende verspreidingsgegevens en de aanwezigheid van voorkeurshabitat binnen het plangebied en de directe omgeving zijn hierbij betrokken.

Door middel van veldwerk zijn de daadwerkelijke aanwezigheid en verspreiding van vleermuizen in het plangebied onderzocht. Er zijn vijf bezoeken volbracht in de periode mei tot en met augustus 2016 (zie Tabel 1). Er is een extra ronde uitgevoerd in de periode rond half augustus om zogenaamd 'middernachtzwermgedrag' te onderzoeken.

Door met daglicht te zoeken naar potentieel geschikte verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden, zijn potentiële gebiedsfuncties voor de aanwezige vleermuissoorten in kaart gebracht. Het feitelijke terreingebruik door vleermuizen is 's nachts onderzocht door middel van langzaam surveilleren, afgewisseld met strategisch posten. Tijdens dit werk wordt continu gebruik gemaakt van bat-detectors met opnamefunctie (Pettersson D240x). Tijdens het onderzoek wordt regelmatig gewisseld tussen frequenties op de detector. De bezoeken zijn afgelegd door één persoon met batdetector. De gevolgde looproutes tijdens het onderzoek zijn weergegeven in Bijlage 2.

Tabel 1.
Overzicht en informatie van de veldbezoeken ten behoeve van het vleermuisonderzoek in plangebied Uitbreiding Plus Delft in 2016.

Datum	Tijd	Weersomstandigheden (Bewolking, Wind, Temperatuur (°C))	Opzet
24-mei-2016	21:40-23:40	8/8, NW3, 11	Kraamkolonies, zomerkolonies, overig gebruik
24-juni-2016	4:20-6:50	4/8, ZW3, 17	Kraamkolonies, zomerkolonies, overig gebruik
30-juli-2016	21:30-23:30	8/8, ZW2, 17	evt. kraam- en zomerkolonies, middernachtzwermen (winterverblijf), begin paarverblijven, overig gebruik
12-augustus-2016	21:10-23:30	5/8, W3, 17	middernachtzwermen, paarverblijven, evt. zomerkolonies, overig gebruik
30-augustus-2016	20:30-22:30	1/8, ZW2, 16	paarverblijven, evt. zomerkolonies, overig gebruik

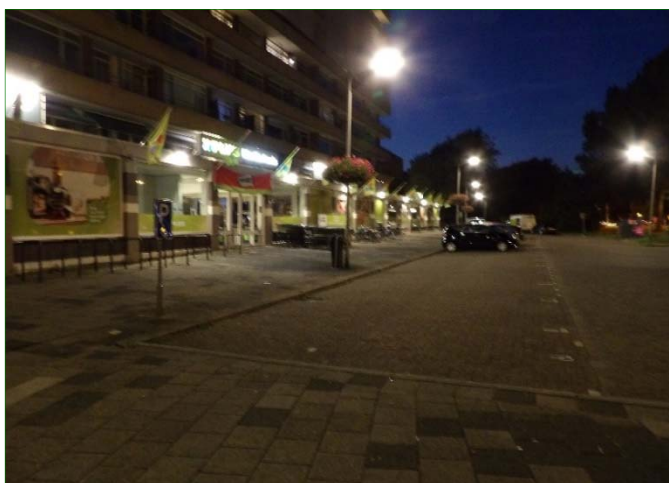
De eerste twee bezoeken aan het begin van de zomer zijn gericht geweest op het in kaart brengen van zwermactiviteit bij kraamkolonies. Tijdens alle bezoeken, maar met name de eerste drie bezoekrondes, werd tevens gelet op aanwezigheid van zomerkolonies. Minimaal één van de bezoeken werd hiervoor afgelegd in de late nacht/vroege ochtend, het tijdstip waarop zwermactiviteit het best kan worden vastgesteld.

Het vierde bezoek in augustus is mede gericht geweest op het vaststellen van middernachtelijke zwermactiviteit van de Gewone dwergvleermuis. Deze zwermactiviteit vormt een sterke aanwijzing voor de aanwezigheid van een winterverblijf.

De laatste twee bezoeken zijn mede gericht geweest op het vaststellen van paarverblijven en baltsactiviteit. Een paarverblijf kan ook als winterverblijf dienst doen.

Tijdens alle veldbezoeken is gekeken naar terreingebruik van vleermuizen in het plangebied. Dit betreft het in kaart brengen van vliegroutes en foerageergebieden.

In afwijking van het vleermuisprotocol is geen direct onderzoek naar winterverblijven uitgevoerd. Door te letten op het optreden van middernachtzwermactiviteit en de aanwezigheid van paarverblijven is onderzocht of mogelijk sprake is van winterverblijven in het plangebied. In de winterperiode zijn winterverblijven zeer moeilijk vast te stellen. Het gaat vaak om diepe holtes, spouwmuren en ruimtes die aanwezig zijn in daken die niet of zeer slecht bereikbaar zijn en waar het risico bestaat dat bij het onderzoeken ervan verstoring optreedt.

Indruk van het plangebied tijdens het onderzoek.

3**Resultaten**

In en rond het plangebied is slechts één soort vleermuis vastgesteld, de Gewone dwergvleermuis. In Tabel 2 staat deze aangetroffen soort met indicatie van de gevonden aantallen.

Er werden vooral foeragerende en langsvliegende exemplaren waargenomen. Verblijfplaatsen in bomen of gebouwen waarin gevoelige werkzaamheden plaatshebben zijn niet vastgesteld.

De activiteit rond de Plus-supermarkt was het gehele seizoen vrij laag te noemen.

Vanwege de lage activiteit konden geen bijzondere gebiedsfuncties worden toegewezen aan het plangebied. Ondanks dat geen essentiële gebiedsfuncties binnen het plangebied aanwezig zijn, konden een aantal hoofdvliegrichtingen van de Gewone dwergvleermuis worden onderscheiden. Deze volgen in grote lijnen de begroeiingslijnen rond het plangebied. Een weergave van gevolgde vliegroutes staat weergegeven in Bijlage 2.

3.1 Gewone dwergvleermuis

Tijdens alle onderzoeksdagen is de Gewone dwergvleermuis waargenomen in de omgeving van de planlocatie. De waarnemingen betroffen exemplaren op vliegroute of foeragerend (Bijlage 2). Er zijn geen waarnemingen gedaan die wijzen op functioneel gebruik van de planlocatie.

Tijdens het derde avondonderzoek op 12 augustus, werd één Gewone dwergvleermuis net voor schemering waargenomen aan de oostzijde van de planlocatie. Gezien het vroege tijdstip en de locatie en vliegrichting van deze waarneming betrof dit waarschijnlijk een uitvliegend exemplaar. De exacte locatie van uitvliegen kon niet worden vastgesteld, maar bevindt zich niet in de uit te breiden Plus-supermarkt. Geluidswaarneming met bat-detector en bijbehorende zichtwaarneming toonden dat dit exemplaar uitvloog uit de flat boven de supermarkt. Gezien de sterkte van het waargenomen

Plus supermarkt en de bovenliggende appartementenflat tijdens het onderzoek.

geluid vloog de vleermuis rond de 5^e woonlaag van het appartementencomplex.

Geconcludeerd wordt dat op de planlocatie (uit te breiden supermarkt) geen kraamkolonie, zomerverblijf of baltslocatie aanwezig is. De directe omgeving van de uit te breiden Plus-supermarkt is ook niet in gebruik als essentieel foerageer-/baltsgebied of als essentiële vliegroute.

Tabel 2.
*Vastgestelde
vleermuizen met
bijbehorende indicatie
van de aantallen in
plangebied uitbreiding
Plus te Delft in 2016.*

Soort	Aantal	Beschermd
Gewone dwergvleermuis	enkele	x (HR IV)

4

Conclusies

- ♣ Er werden geen aanwijzingen gevonden voor verblijvende vleermuizen in de uit te breiden supermarkt.
- ♣ Waarschijnlijk is in het appartementencomplex, buiten de invloed-sfeer van het uit te voeren werk, een (balts)verblijfplaats aanwezig van Gewone dwergvleermuis. De precieze locatie van deze verblijfplaats kon niet worden vastgesteld maar ligt niet in de uit te breiden supermarkt.
- ♣ Voor de vastgestelde aanwezige foeragerende vleermuizen in het plangebied wordt geen negatief effect verwacht van de ingreep omdat het plangebied slechts een klein deel uitmaakt van een veel groter foerageergebied, er relatief kleine aantallen werden vastgesteld en in de naaste omgeving veel vergelijkbaar biotoop aanwezig is. De vleermuizen kunnen derhalve gemakkelijk uitwijken. Tevens wordt het in het onderzoek vastgestelde foerageergebied niet in betekenende mate beïnvloed door de plannen.
- ♣ Er werden geen essentiële vliegroutes waargenomen in het plangebied, wel werden een aantal hoofdvliegrichtingen buiten het plangebied gezien, deze zullen niet veranderen door de plannen.
- ♣ Omdat geen verblijfplaats of ander functioneel en essentieel gebruik door vleermuizen in het door de plannen te beïnvloeden gebouw werd vastgesteld, hoeft voor het uitvoeren hiervan geen ontheffing Flora- en faunawet te worden verkregen.

Zorgplicht

Voor alle beschermde soorten (alle regimes) geldt de zorgplicht (zie Bijlage 3).

5

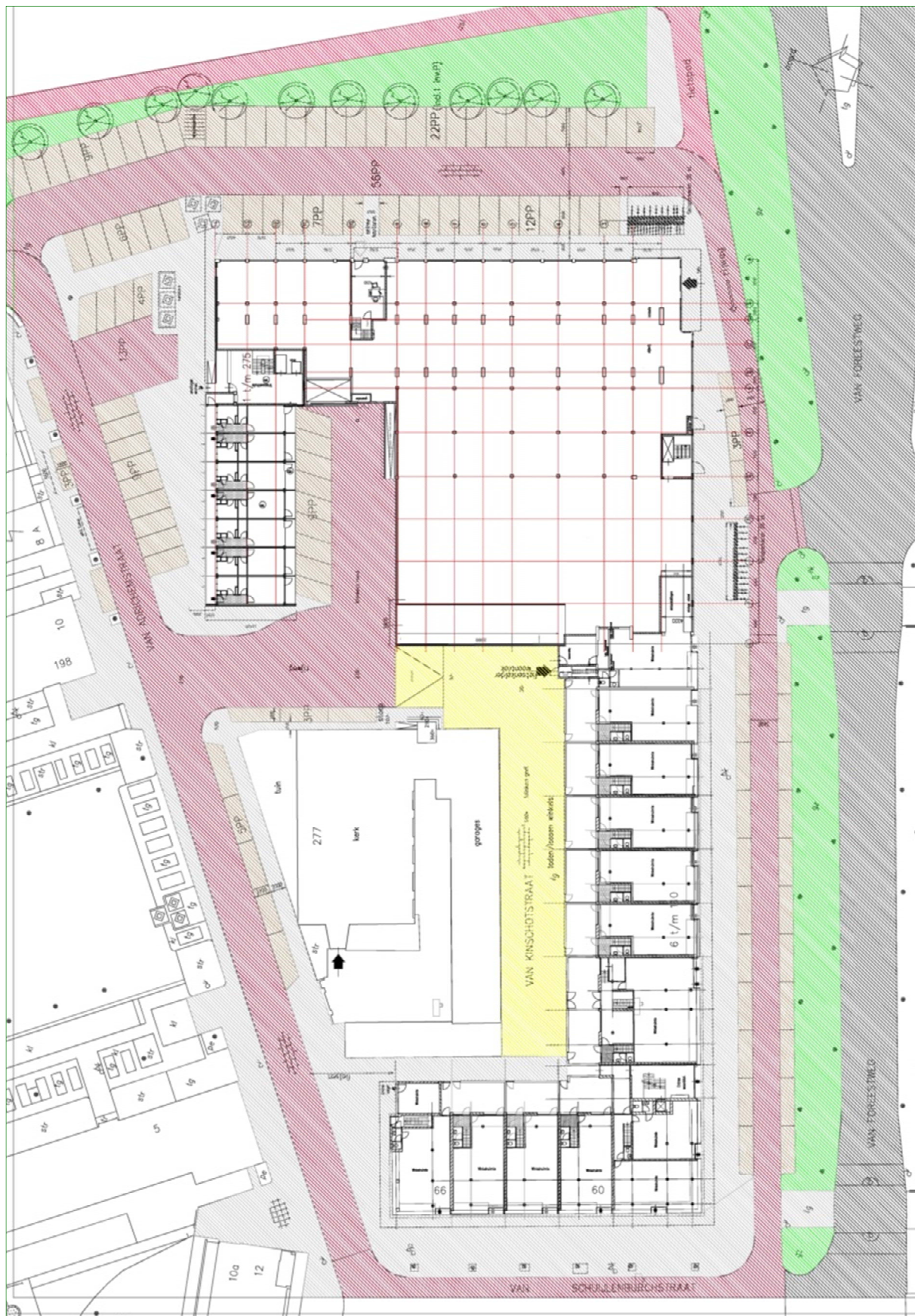
Literatuur

- BRIGGS, B. & D. KING, 1998. *The Bat Detective. A fieldguide for bat detection*. Stag Electronics, West Sussex.
- BROEKHUIZEN, S., B. HOEKSTRA, V. VAN LAAR, C. SMEENK & J.B.M. THISSEN (RED.), 1992. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. 3^e herziene druk. Utrecht.
- GRIMMBERGER, E., 2001. *Gids van de Vleermuizen van Europa*. Tirion, Baarn.
- HARTOG, L. & R. DE BEER, 2016. *Plus uitbreiding Delft, Toetsing in het kader van de Flora- en faunawet*. G&G-advies, Van der Goes en Groot, Alkmaar.
- KAPTEYN, K., 1995. *Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding*. Provincie Noord-Holland, Noordhollandse Zoogdierstudiegroep, Het Noordhollands Landschap, Haarlem.
- LIMPENS, H., K. MOSTERT & W. BONGERS (RED.), 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen: onderzoek naar verspreiding en ecologie*. Utrecht.
- SDU UITGEVERS, 2002-2007. *Flora- en faunawet, bewerkt en toegelicht door mr. L. Boerema, M.A. Huber, mr. drs. D. van der Meijden, J.A.M. van Spaandonk & mr. A.S. Vreugdenhil*. Koninklijke Vermande, Den Haag.
- TWISK, P., A. VAN DIEPENBEEK & J.P. BEKKER, 2009. *Veldgids Europese zoogdieren*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- VLEERMUISVAKBERAAD (NETWERK GROENE BUREAUS, ZOOGDIERVERENIGING VZZ EN GEGEVENS AUTORITEIT NATUUR). *Vleermuisprotocol 2013*, 27 maart 2013.
- WISMEIJER, H., 2002. *Zoogdieren van Europa*. ANWB bv/ TIRION Uitgevers bv, Baarn.

6 Bijlagen

Bijlage 1	Bouwplan uitbreiding Plus-supermarkt
Bijlage 2	looproutes onderzoek en vliegroutes vleermuizen
Bijlage 3	Wetgeving

Bijlage 1 Bouwplan uitbreiding Plus-supermarkt

Bijlage 2 Looproutes onderzoek en vliegroutes vleermuizen

- Looproute
- Gewone dwergvleermuis
(vlieg- en foerageerroutes)
- Gewone dwergvleermuis
(globale locatie uitvliegen
vanuit flat boven Plus-
supermarkt)

Bijlage 3 Wetgeving

Flora en faunawet

De Flora- en faunawet is het nationale wettelijke kader dat de soortbeschermende bepalingen van de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn in nationaal recht heeft omgezet.

De soortenlijst die volgt uit deze bepalingen is door de Minister van EZ aangevuld met een extra aantal landelijk te beschermen soorten.

Zorgplicht

Een belangrijke bepaling van de Flora- en faunawet is de zorgplicht (artikel 2), die stelt “dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.”

Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet bepaalt dat het verboden is:

- Planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8);
- Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen, dan wel opzettelijk te veront-rusten (artikel 9 en 10);
- Verder is het verboden van beschermde diersoorten nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen of te verstoren (artikel 11) en iets dergelijks geldt voor eieren (artikel 12).

Vrijstellingen

De Mol is vrijgesteld van de verboden van de artikelen 9 t/m 11 en daarnaast zijn Bosmuis, Veldmuis en Huisspitsmuis vrijgesteld in of op gebouwen of daarbij behorende erven.

Er zijn daarnaast nog een aantal andere algemene soorten aan-gewezen die vrijgesteld zijn van de verboden van de artikelen 8 t/m 12, indien werkzaamheden worden verricht in het kader van natuurbeheer, van bestendig beheer of onderhoud, van bestendig gebruik of van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor deze soorten hoeft dan geen ontheffing te worden aangevraagd, maar de zorgplicht blijft onverminderd gelden. Dit wordt het ‘lichte beschermingsregime’ genoemd, geldend voor de zogenaamde ‘Tabel 1-soorten’ (zie kader ‘Tabellen van de Flora- en faunawet’. Voor een precies overzicht van soorten in de tabellen zie: <http://www.dasenboom.nl/pdf/soorten%20FFW%20tabel%203.pdf> of http://www.hetInvloket.nl/txmpub/files/?p_file_id=37183 of http://www.hetInvloket.nl/txmpub/files/?p_file_id=41764).

Tabel	Omschrijving
Tabel 1	Wanneer activiteiten worden ondernomen die zijn te kwalificeren als “bestendig beheer en onderhoud”, “bestendig gebruik” of “ruimtelijke ontwikkeling”, geldt een vrijstelling voor de soorten uit Tabel 1. Voor deze activiteiten hoeft dan geen ontheffing aangevraagd worden. Voor andere dan hierboven genoemde activiteiten is voor de soorten uit Tabel 1 wel een ontheffing nodig.
Tabel 2	Wanneer activiteiten worden ondernomen die zijn te kwalificeren als “bestendig beheer en onderhoud”, “bestendig gebruik” of “ruimtelijke ontwikkeling”, geldt een vrijstelling voor de soorten in Tabel 2, <u>mits</u> activiteiten aantoonbaar worden uitgevoerd op basis van een door de Minister van EZ goedgekeurde gedragscode. Als de functionaliteit van de voortplantings-, rust- en/of vaste verblijfplaats niet kan worden gegarandeerd en men niet in het bezit is van een dergelijke gedragscode, is voor de soorten in Tabel 2 een ontheffing nodig.
Tabel 3	Wanneer activiteiten worden ondernomen die zijn te kwalificeren als “bestendig beheer en onderhoud” of “bestendig gebruik”, geldt een vrijstelling voor de soorten in Tabel 3 <u>mits</u> activiteiten aantoonbaar worden uitgevoerd op basis van een door de Minister van EZ goedgekeurde gedragscode. Wanneer activiteiten worden ondernomen die zijn te kwalificeren als “ruimtelijke ontwikkeling”, en de functionaliteit van de voortplantings-, rust- en/of vaste verblijfplaats kan niet worden gegarandeerd, dan is voor Tabel 3-soorten een ontheffing nodig. Ook voor vogels geldt deze zware toets.

Kader

Tabellen van de Flora- en faunawet.

Ontheffingsmogelijkheid

Ruimtelijke ontwikkeling en (her)inrichting zoals het aanleggen van woningbouw- of bedrijventerreinen, kan beschadiging of vernieling tot gevolg hebben van de voortplantings- en rustplaatsen van de in het gebied voorkomende (beschermde) soorten. Dit hangt af van de fysieke uitvoering daarvan en de periode waarin het project plaatsvindt. In bepaalde gevallen moet dan ontheffing volgens artikel 75 van de Flora- en faunawet verkregen worden.

Wanneer activiteiten worden ondernomen die zijn te kwalificeren als “ruimtelijke ontwikkeling”, en de functionaliteit van de voortplantings-, rust- en/of vaste verblijfplaats kan niet worden gegarandeerd, dan is voor Tabel 3-soorten een ontheffing nodig.

Ook voor vogels geldt deze zware toets.

Als er beschermde soorten voorkomen uit Tabel 2 of Tabel 3 (zie kader hierboven ‘Tabellen van de Flora- en faunawet’) én als het niet mogelijk is door middel van verzachtende en/of compenserende maatregelen schade aan deze natuurwaarden te voorkomen, dan is ontheffing vereist.

Als door het nemen van voldoende verzachtende en/of compenserende maatregelen geen schade optreedt (te beoordelen door het Ministerie van EZ!), hoeft geen ontheffing te worden verkregen.

De vraag of de ontheffing kan worden verleend zal worden beoordeeld door het bevoegde gezag (Ministerie van EZ, dienst RVO) op grond van de volgende punten per beschermingsregime of soortgroep:

Tabel 2

- In hoeverre treedt schade op?
- Komt 'de gunstige staat van instandhouding' in gevaar?

Tabel 3 én voorkomend in Bijlage IV Habitatrichtlijn

- In hoeverre treedt schade op?
- Is er een wettelijk belang zoals bescherming flora en fauna, volksgezondheid, openbare veiligheid of dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten?
- Zijn er bevredigende alternatieven?
- Komt 'de gunstige staat van instandhouding' in gevaar?

Tabel 3, niet voorkomend in Bijlage IV Habitatrichtlijn

- In hoeverre treedt schade op?
- Is er een wettelijk belang zoals onder andere eerder genoemde belangen of een belang in de vorm van het uitvoeren van werkzaamheden in verband met ruimtelijke inrichting en ontwikkeling?
- Zijn er, bevredigende, alternatieven?
- Komt 'de gunstige staat van instandhouding' in gevaar?

Broedvogels (zie §4.1.6)

- In hoeverre treedt schade op?
- Is er een wettelijk belang zoals bescherming van flora en fauna, veiligheid van het luchtverkeer, bedreiging van de volksgezondheid of openbare veiligheid?
- Zijn er bevredigende alternatieven?
- Komt 'de gunstige staat van instandhouding' in gevaar?

Voor een overzicht van de soorten van Bijlage IV zie:

http://www.minInv.nederlandsesoorten.nl/get?site=Inv.db&view=Inv.db&page_alias=zoekwet&show=speciesList&rid=33&legislation=&version=xls.

Gedragscode

Indien men in het bezit is van een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode hoeft bij werkzaamheden in het kader van natuurbeheer, van bestendig beheer of onderhoud en van bestendig gebruik voor de Tabel 2- en 3-soorten en ook voor vogels geen ontheffing te worden aangevraagd, mits aantoonbaar wordt gewerkt met deze gedragscode. Het is ook mogelijk te werken conform een dergelijke goedgekeurde gedragscode zonder deze zelf te hebben opgesteld. Te beïnvloeden soorten dienen dan wel in de gebruikte gedragscode te worden behandeld!

Bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting hoeft voor Tabel 2-soorten geen ontheffing te worden aangevraagd wanneer men in het bezit is van (of aansluit bij) een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode.

Broedvogels

Voor broedvogels wordt in principe geen ontheffing verleend. Als men verstorende activiteiten buiten het broedseizoen laat plaats-vinden worden de vogels geacht te kunnen uitwijken, treedt geen schade op en is geen ontheffing noodzakelijk.

Vogelnesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn vallen onder de definitie van vaste rust- of verblijfplaatsen en zijn daarom jaarrond beschermd.

Van enkele soorten zijn de nesten jaarrond beschermd. De lijst met vogelsoorten waarvan de nesten gedurende het hele jaar zijn beschermd is in 2009 aangepast (zie kader). Let wel! Bij de bescherming van een jaarrond beschermd nest of verblijf wordt zowel de verblijfplaats als de (directe) omgeving die nodig is voor het succesvol functioneren daarvan, betrokken!

Voor jaarrond beschermde soorten kan, meestal alleen buiten het broedseizoen, wel ontheffing worden aangevraagd. Een 'omgevings-check' is dan vereist. Een deskundige moet in dat geval vaststellen of de desbetreffende soort zelfstandig een vervangend nest kan vinden in de omgeving, of dat door verzachtende en /of compenserende maatregelen de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rustplaats gegarandeerd kan worden. Om zeker te zijn dat geplande of genomen maatregelen hiertoe voldoende zijn en er geen onthef-fing nodig is, kunnen deze middels een ontheffingsaanvraag worden voorgelegd aan het Ministerie van EZ. Het Ministerie zal de onthef-fingsaanvraag dan 'positief afwijzen' omdat geen schade wordt voorzien. Een dergelijke positieve afwijzing kan (juridisch) gelden als ontheffing voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Het is uiteraard essentieel dat de (aan het ministerie) voorgestelde maat-regelen ook daadwerkelijk worden genomen.

Wanneer het niet mogelijk is passende verzachtende en/of compenserende maatregelen te nemen dient ontheffing te worden aangevraagd. Deze wordt op dezelfde gronden getoetst als Tabel 3-soorten (zwarte toetsing).

De overige vogelsoorten keren weliswaar vaak terug naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar beschikken over voldoende flexibiliteit om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Van deze soorten zijn de verblijfplaatsen alleen dan beschermd als 'zwaar-wegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen' (categorie 5).

Procedure

Ontheffingsaanvraag Flora- en faunawet

Bij de realisatie van een project dient beoordeeld te worden in welke mate er sprake is van negatieve effecten op aanwezige soorten. Dit hangt af van de fysieke uitvoering daarvan en de periode waarin het project plaatsvindt.

Zijn er negatieve effecten mogelijk op soorten van Tabel 2 en/of Tabel 3 dan dient een "Aanvraag ontheffing, ingevolge Flora- en faunawet artikel 75, vierde lid of vijfde lid onderdeel c" te worden ingediend bij de Dienst Regelingen van het Ministerie van EZ. Deze aanvraag dient onder andere vergezeld te gaan van:

-Het desbetreffende projectplan.

- Een actuele en volledige inventarisatie naar het voorkomen van beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied (ongeveer 3-5 jaar geldig).
- Een beschrijving van de te verwachten schade voor de in de aanvraag vermelde soorten.
- Een beschrijving hoe de schade aan de beschermde soorten tot een minimum kan worden beperkt.
- Een beschrijving van voorgenomen mitigerende en/of compenserende maatregelen indien schade onvermijdelijk is.

Voor de eerdergenoemde Tabel 3-soorten dient wegens een uitgebreide toets ook te worden vermeld:

- Onderbouwing van de keuze voor de geplande locatie van de voorgenomen activiteit en onderzoek naar alternatieve locaties.
- De onderbouwing van het wettelijke belang van de voorgenomen activiteit.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Vanaf 1 oktober 2010 is het mogelijk geworden voor particulieren, bedrijven en overheden om voor projecten een zogenaamde omgevingsvergunning aan te vragen onder de 'Wet algemene bepalingen omgevingsrecht' (Wabo).

De omgevingsvergunning komt in plaats van een groot aantal andere losse vergunningen en kan digitaal (of op papier) bij de gemeente waarin de activiteit plaats vindt, worden aangevraagd. Formulieren zijn (digitaal) te verkrijgen via www.omgevingsloket.nl.

Ook een ontheffing Flora- en faunawet kan onder de Wabo worden aangevraagd in het formulier door aan te geven dat 'Handelingen worden verricht met gevolgen voor beschermde dieren en planten'. Vervolgens kan met het (digitale) formulier, ongeveer op dezelfde wijze als bij de ontheffingsaanvraag zoals hierboven beschreven, worden aangegeven welke beschermde flora en fauna voorkomt, wat de verwachte schade is, wat het belang is van de ingreep en welke verzachtende (mitigerende) en/of compenserende maatregelen worden getroffen. De gemeente waarbij de aanvraag is ingediend stuurt de informatie omtrent beschermde flora en fauna naar het ministerie van EZ die een 'Verklaring van geen bedenkingen' (Vvgb) afgeeft als onderdeel van de omgevingsvergunning. Als voorschriften worden overtreden van de door het ministerie van EZ afgegeven Verklaring van geen bedenkingen (Vvgb) en beschermde soorten worden geschaad, moeten de gemeenten handhaven. Bij een overtreding van de Flora- en faunawet die los staat van de Wabo, moet het ministerie van EZ optreden.

Mogelijke sancties zijn geldelijke boetes of het stilleggen van werkzaamheden.

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

G&G-Advies 2016-25